

Departementet

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Tillæg til Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2015-2018 - styrket opsøgende arbejde

13. november 2015
Sags nr.:

Indledning

Menneskehandel er uacceptabelt og et grundlæggende brud på menneskerettighederne. I forbindelse med satspuljeaftalen for 2015 er der afsat midler til en ny Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2015-2018, som viderefører den hidtidige indsats. Det opsøgende arbejde er under handlingsplanen beskåret i forhold til tidligere, og fokus er især på handlede til prostitution.

Med dette tillæg udvikles og styrkes det opsøgende arbejde overfor ofre handlet til prostitution og tvangsarbejde. Herudover styrkes det opsøgende arbejde over for udenlandske klinikprostituerede og der gennemføres en midtvejsevaluering af Center mod Menneskehandel (CMM).

Tillægget indeholder følgende initiativer:

- *Pulje til udvikling af en opsøgende indsats blandt personer handlet til prostitution former annonceret over flygtige medier*
- *Pulje til udvikling og styrkelse af det opsøgende arbejde blandt ofre for tvangsarbejde i udvalgte brancher*
- *Landsdækkende opsøgende indsats og systematisk screening for ofre for menneskehandel blandt udenlandske klinikprostituerede*
- *Midtvejsevaluering af indsatsen i Center Mod Menneskehandel*

Initiativerne finansieres inden for Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings eksisterende ramme.

Baggrund og initiativer

ILO estimerer, at der i Europa er omkring 880.000 ofre for tvangsarbejde heraf er nogle ofre for menneskehandel. I Danmark er der identificeret 418 ofre for menneskehandel i perioden 2007-2014, heraf er 36 identificeret som handlet til tvangsarbejde, og 356 personer svarende til 85 procent som handlet til prostitution.

Mange af ofrene for menneskehandel befinder sig i Danmark, fordi de har ønsket at forlade deres hjemland for at skabe bedre livsvilkår for sig selv og deres eventuelle familier. I denne proces kan de være rekrutteret via bedrag og udsat for tvang og trusler samt grov udnyttelse og krænkelse af grundlæggende menneskerettigheder og dermed ende som ofre for menneskehandel.

Evalueringer¹ viser, at det generelt er svært at identificere ofre for menneskehandel via det opsøgende arbejde i prostitutionsmiljøet. Det opsøgende arbejde kan dog have en indirekte effekt bl.a. gennem identifikationsamtaler og videregivelse af information om bekymringsklinikker til fx politiet. Rambøll² peger i sin evaluering på, at der er et særligt behov for opsøgende aktiviteter blandt udenlandske klinikprostituerede. Det skyldes, at det ikke er muligt at lave opsøgende arbejde gennem andre aktører i samme omfang som fx inden for tvangsarbejde eller over for mindreårige i fx asylsystemet og sikrede institutioner.

Opgørelser fra Socialstyrelsen³ indikerer, at der de senere år er sket en stigning i prostitutionsformer som escort og privat/diskret og i annoncer, hvor prostitutionsformen ikke fremgår tydeligt. Det er typisk prostitutionsformer, der formidles via nettet bl.a. gennem annoncer og i chatrooms. Der er ikke identificeret ofre for menneskehandel via direkte kontakt i disse miljøer.

Menneskehandel til tvangsarbejde har været et stigende problem globalt. ILO skønner, at der er 20,9 mio. ofre for tvangsarbejde i verden, heraf er nogle ofre for menneskehandel. Også i Danmark har der under den tidligere handlingsplan været en stigning i antallet af ofre for menneskehandel til tvangsarbejde. Lavlønsområder på det danske arbejdsmarked undergår i disse år forandringer med stor tilgang af udenlandsk arbejdskraft. De fleste arbejdsmigranter har rimelige vilkår og klarer sig godt, men der er nogle, der risikerer at ende i forskellige former for udnyttelse, herunder i egentlige handelsforhold. Ligesom for de prostitutionsformer, der annonceres over flygtige medier, er det vanskeligt at gennemføre opsøgende arbejde over for mulige ofre for menneskehandel til tvangsarbejde og at komme i kontakt med udsatte grupper af migrantarbejdere.

Der er behov for, at styrke det opsøgende arbejde og sætte fokus på udvikling af metoder til at nå mulige ofre for menneskehandel inden for både prostitution og tvangsarbejde. For løbende at sikre at indsatsen over for menneskehandel er velfungerende gennemføres endvidere en midtvejsevaluering af indsatsen i CMM.

¹ Cowi (2014): Evaluering af Handlingsplan om menneskehandel 2011-14, Rambøll (2015): Pro Vest Evaluering

² Rambøll (2015): Pro Vest evaluering

³ Socialstyrelsen (2014): Prostitutionens omfang og former 2012/2013

Tillægget indeholder følgende initiativer:

1. Pulje til udvikling af en opsøgende indsats blandt personer handlet til prostitution annonceret over flygtige medier

Der udbydes en pulje, der skal bidrage til at udvikle metoder i forhold til kontakt til og identifikation af ofre for menneskehandel i escort og privat/diskret prostitution annonceret over flygtige medier. Gennem puljen skal der afprøves forskellige metoder for det opsøgende arbejde med henblik på information til miljøerne om menneskehandel samt identifikation af ofre i disse prostitutionsmiljøer.

Indsatsen skal ske i samarbejde med vidensinstitutioner, så effekter og viden dokumenteres. Puljen skal dermed bidrage med viden om disse prostitutionsformer og om mulige ofre for menneskehandel inden for dem, som det er vanskeligt at opnå kontakt til via det eksisterende social- og sundhedsfaglige arbejde.

Der afsættes 3,5 mio. kr. til en pulje, som dækker perioden 2016-2018. Der gennemføres en midtvejsstatus i juni 2017.

2. Pulje til udvikling og styrkelse af det opsøgende arbejde blandt ofre for tvangsarbejde i udvalgte brancher.

Der udbydes en pulje, hvor aktører kan få tilskud til at screene udvalgte brancher med henblik på at etablere kontakt til og identificere ofre for menneskehandel til tvangsarbejde. Konkrete aktiviteter kan fx indebære udvikling af et screeningsværktøj, opsøgende arbejde samt oplysning og information til målgruppen. Indsatsen skal ske i samarbejde med vidensinstitutioner, så effekter og viden dokumenteres.

Myndighedsgruppen vedr. menneskehandel til tvangsarbejde bestående af SKAT, Rigspolitiet, Arbejdstilsynet, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Udlændingestyrelsen og CMM følger op på og drøfter erfaringerne fra puljen.

Der afsættes 4,5 mio. kr. til puljen, som dækker perioden 2016-2018. Der gennemføres en midtvejsstatus i juni 2017.

3. Landsdækkende opsøgende indsats og systematisk screening for ofre for menneskehandel blandt udenlandske klinikprostituerede.

Det landsdækkende opsøgende arbejde blandt udenlandske klinikprostituerede styrkes og ensartes gennem en systematisk screening og fokus på 'bekymringsklinikker'.

Det opsøgende arbejde blandt udenlandske klinikprostituerede styrkes i Region Sjælland. Arbejdet vil bygge på en screeningsteknik, hvor der ved brug af CMM's sundheds- og socialfaglige personale sættes ind overfor bekymringsklinikker. Målet er at bidrage til at identificere ofre for men-

neskehandel samt informere om menneskehandel og mulighederne for hjælp og støtte til ofre for menneskehandel.

På baggrund af Rambølls evaluering af Pro Vest søges Finansudvalgets godkendelse af, at der gives tilskud til, at det NGO drevne rådgivnings- og sundhedstilbud Pro Vest kan gennemføre en opsøgende indsats over for potentielle ofre for menneskehandel blandt udenlandske klinikprostituerede i Region Syddanmark i perioden 2016-18. Indsatsen målrettes gennem en systematisk screening og fokusering på bekymringsklinikker med udgangspunkt i evalueringen fra Rambøll.

4. Midtvejsevaluering af Center mod Menneskehandel

Der gennemføres en midtvejsevaluering af indsatsen i regi af Center mod Menneskehandel. Formålet er, at sikre en velfungerende indsats og effektiv ressourceudnyttelse. Evalueringen skal være færdig i foråret 2017 og vil blive drøftet i kredsen af partier bag handlingsplanen.